

Bio v regionu Jihomoravského kraje

Ing. Andrea Hrabalová, Bioinstitut, o.p.s.

30. listopadu 2017, Bzenec

Jihomoravský kraj a ekologické zemědělství

Jihomoravský kraj

- čtvrtý nejlidnatější kraj ČR a 4. pozici si drží i svojí celkovou rozlohou (třetí z pohledu výměry z.p.)
- zemědělsky je obhospodařováno téměř 60 % výměry kraje (4. pozice po kraji Středočeském, Vysočina a Pardubickém)
- specifikou kraje je nejnižší zastoupení TTP (po Praze)

Kraj	Počet obyvatel (tis.)	Výměra (tis. ha)			Podíl z.p. na celkové výměře	Podíl TTP na z.p. (%)	Výměra z.p. na 1 obyvatele (ha)
		celkem	zem. půda	TTP			
Hl. m. Praha	1 267	50	20	1	0,40	4,40	0,02
Středočeský	1 327	1 093	660	72	0,60	10,95	0,50
Jihočeský	638	1 006	489	167	0,49	34,06	0,77
Plzeňský	577	765	377	111	0,49	29,29	0,65
Karlovarský	298	331	124	67	0,37	53,78	0,42
Ústecký	823	534	275	73	0,52	26,64	0,33
Liberecký	440	316	139	67	0,44	47,99	0,32
Královéhradecký	551	476	277	71	0,58	25,70	0,50
Pardubický	516	452	270	62	0,60	22,92	0,52
Vysočina	509	680	409	82	0,60	20,12	0,80
Jihomoravský	1 175	719	424	30	0,59	7,12	0,36
Olomoucký	635	527	278	57	0,53	20,39	0,44
Zlínský	585	396	193	58	0,49	29,94	0,33
Moravskoslezský	1 213	543	274	87	0,50	31,61	0,23
Celkem	10 554	7 887	4 208	1 003	0,53	23,84	0,40

Eko-logické zemědělství – co to je?

- **Komplexní systém řízení zemědělského podniku a produkce potravin**
- **K přírodě šetrné postupy** – důraz na biologickou rozmanitost, ochranu přírodních zdrojů, dobré zacházení se zvířaty a použití přírodních látek a procesů
- Všechny hospodářské subjekty zapojené do kterékoli fáze produkce, přípravy a distribuce bioproduktů proto **musí podléhat kontrole**
- Tuto skutečnost prokazují **platným osvědčením (certifikátem)** vydaným jejich kontrolní organizací

Zastoupení EZ v krajích ČR

- největší plochy půdy v EZ se nacházejí v pohraničních hornatých okresech Jihočeského, Plzeňského, Moravskoslezského, Karlovarského a Ústeckého kraje.

Zemědělská půda v režimu ekologického zemědělství

5 nej biookresů:

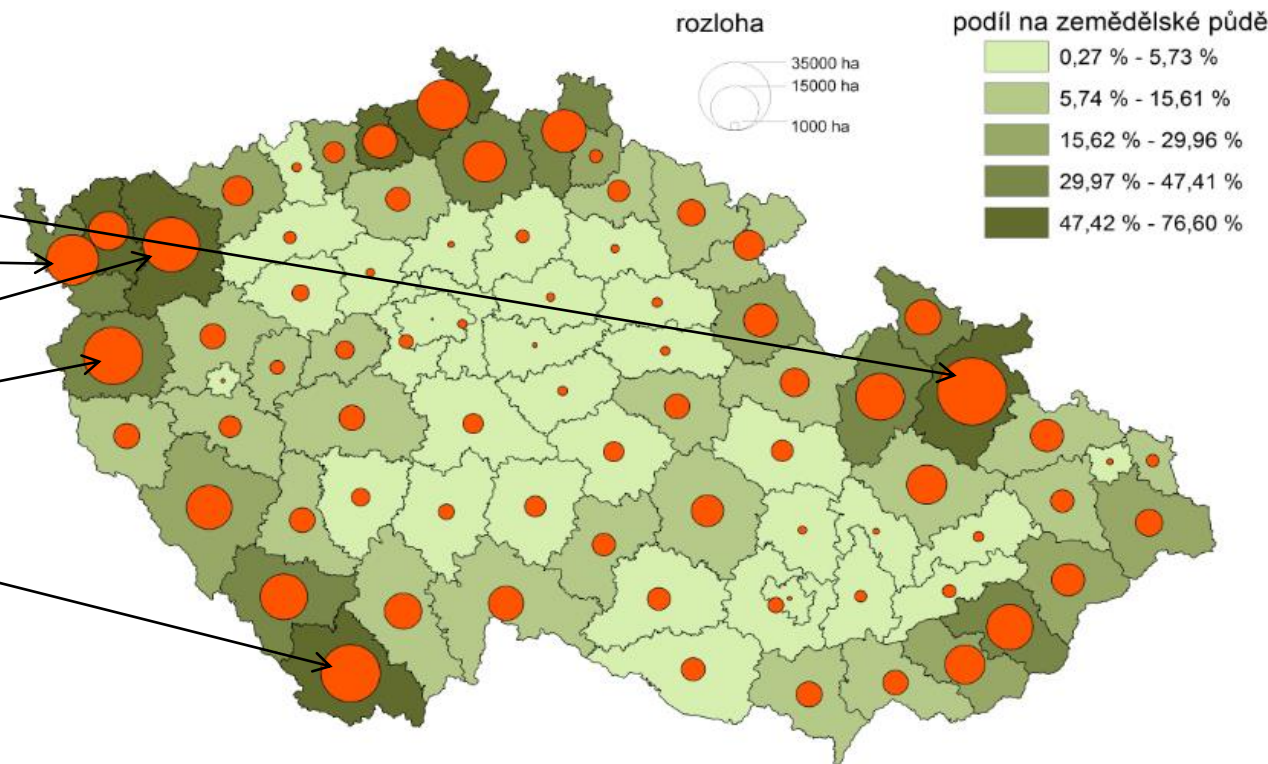
Bruntál

Cheb

Karlovy Vary

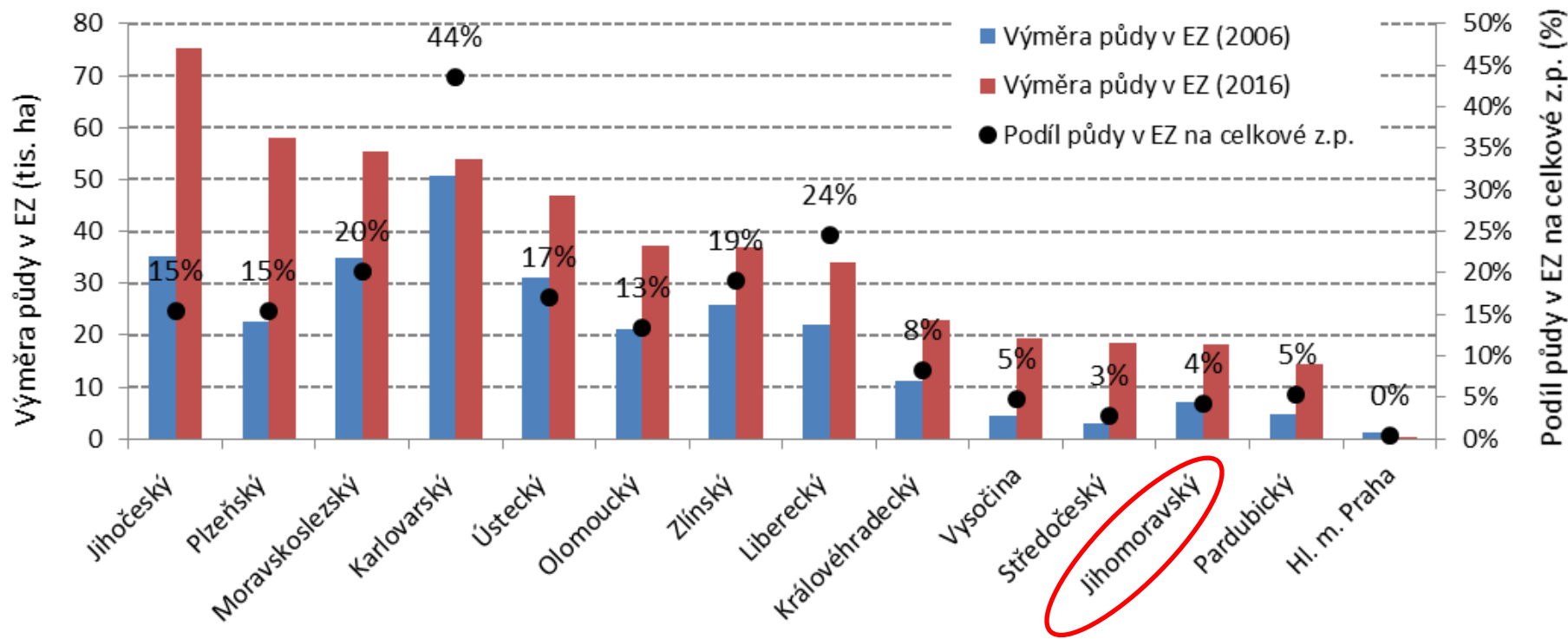
Tachov

Český Krumlov

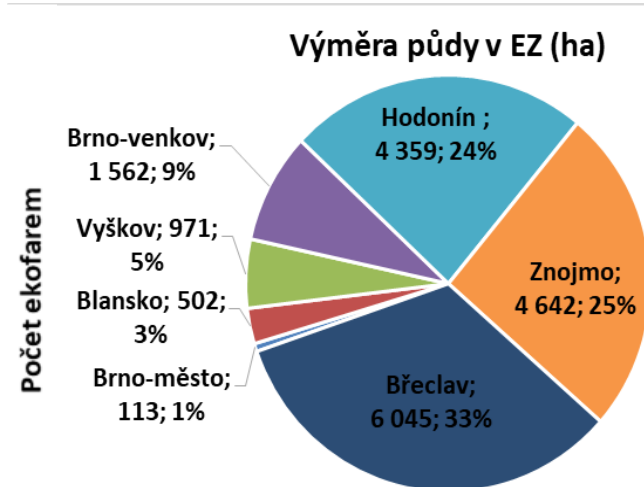
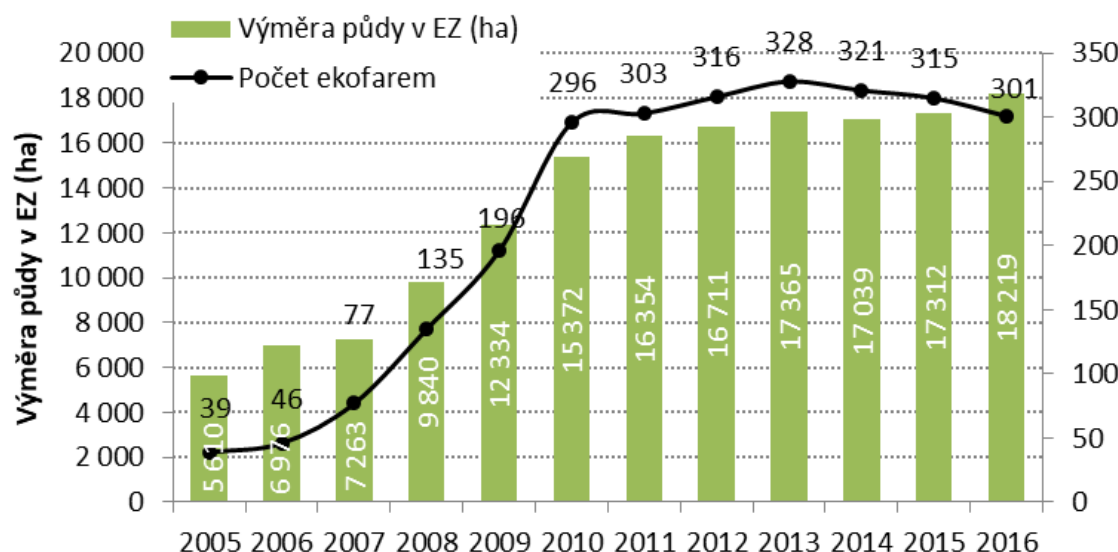
Rozsah EZ – ČR x Jihomoravský kraj

- ČR: aktuálně hospodaří ekologicky cca 4 400 farem na výměře přes 500 tis. ha, což představuje 12% podíl na celkové zemědělské půdě ČR
- Jihomoravský kraj: 301 ekofarem na 18 tis. ha, tj. 4% podíl na celkové zem. půdě kraje (třetí nejnižší podíl)

Zastoupení EZ v Jihomoravském kraji

- od roku 2005 vzrostl počet ekofarem více než 7 krát z původních 39 a plocha v EZ vzrostla více než 3 krát
- ekologicky hospodaří 3 % zemědělských podniků v kraji (*nejnižší zastoupení ekofarem v rámci krajů po Praze*)
- nejvíce půdy v EZ je v okrese Břeclav, dále pak v okrese Znojmo a Hodonín

Užití půdy v EZ – ČR x Jihomoravský kraj

- ČR: více než 40 % trvalých travních porostů, okolo 2 % orné půdy a 8 % ploch trvalých kultur je v EZ
- Jihomoravský kraj: 16 % TTP, více než 3 % orné půdy a přes 7 % ploch trvalých kultur (5 % vinic a 12 % sadů)
- největší výměra orné půdy, sadů i vinic v EZ v rámci krajů (*téměř pětina všech ekosadů a přes 90 % ekovinic*)

Ukazatele	Celkem	Orná půda	TTP	TK	Vinice	Sady
Zemědělská půda - celkem (ČR)	4 208 374	2 965 608	1 003 393	75 353	19 834	45 392
z toho Jihomoravský kraj	424 021	350 947	30 174	26 586	18 081	8 505
podíl kraje celkem	10,1%	11,8%	3,0%	35,3%	91,2%	18,7%
Zemědělská půda - EZ (ČR)	490 932	66 401	418 221	6 137	927	5 199
z toho Jihomoravský kraj	18 194	11 429	4 873	1 880	861	1 019
podíl kraje v EZ	3,7%	17,2%	1,2%	30,6%	92,8%	19,6%
Podíl půdy v EZ (ČR)	11,7%	2,2%	41,7%	8,1%	4,7%	11,5%
Podíl půdy v EZ (Jihomoravský kraj)	4,3%	3,3%	16,1%	7,1%	4,8%	12,0%

Ekologické zemědělství v Jihomoravském kraji - rostlinná výroba

rozloha ekologicky obhospodařované
orné půdy

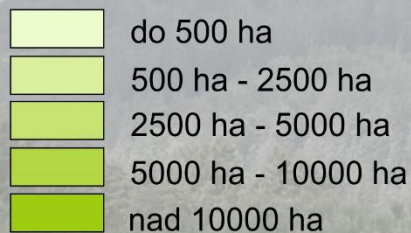
Chov hosp. zvířat v EZ- ČR x Jihomoravský kraj

- ČR: téměř 17 % skotu (2 % dojníc), 44 % ovcí, 36 % koz a 21 % koní je chováno ekologicky
- Jihomoravský kraj: necelé 3 % skotu (0,5 % dojníc), 42 % ovcí, třetina koz a téměř 15 % koní
- Chov hosp. zvířat není v kraji příliš rozšířen, to platí pro konvenční i ekologické hospodaření

Ukazatele	Skot	z toho dojnice	Ovce	Kozy	Prasata	Drůbež	Koně
Počet zvířat celkem (ČR)	1 415 658	371 664	218 493	26 548	1 609 945	21 313 958	32 133
z toho Jihomoravský kraj	63 425	20 608	9 385	1 446	149 500	3 093 789	1 361
podíl kraje celkem	4,5%	5,5%	4,3%	5,4%	9,3%	14,5%	4,2%
Počet zvířat v EZ (ČR)	246 684	6 913	101 022	9 229	1 942	41 808	7 039
z toho Jihomoravský kraj	1 579	98	3 948	498	35	996	201
podíl kraje v EZ	0,6%	1,4%	3,9%	5,4%	1,8%	2,4%	2,9%
Podíl zvířat v EZ (ČR)	17,4%	1,9%	46,2%	34,8%	0,1%	0,2%	21,9%
Podíl zvířat v EZ (Jihomoravský kraj)	2,5%	0,5%	42,1%	34,4%	0,0%	0,0%	14,8%

Ekologické zemědělství v Jihomoravském kraji - živočišná výroba

rozloha ekologicky obhospodařovaných
trvalých travních porostů

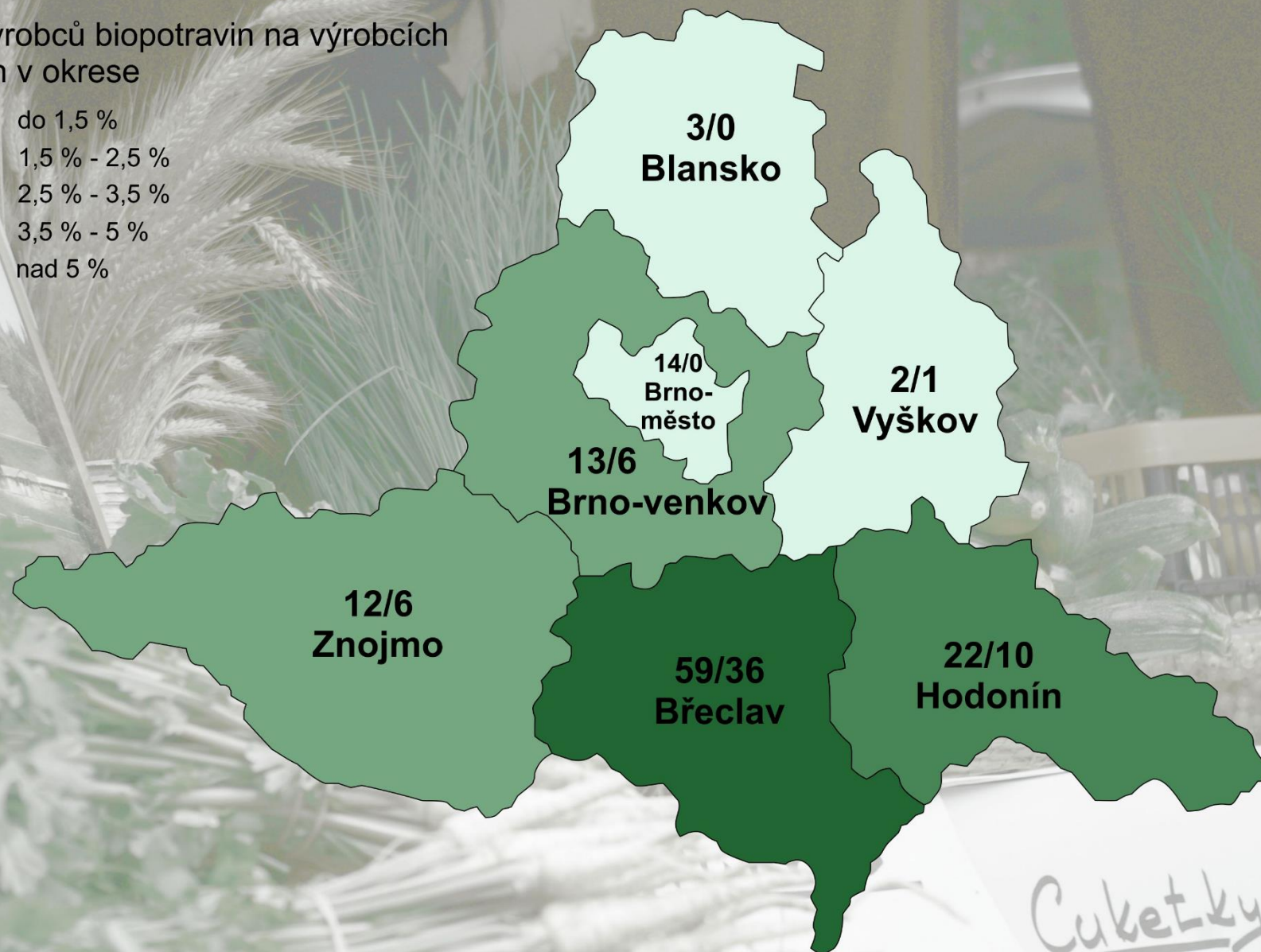
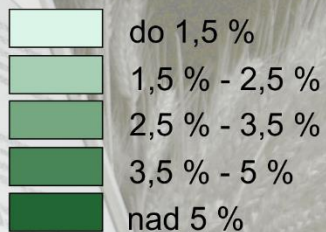
Počet BIO výrobců - ČR x Jihomoravský kraj

- ČR: registrováno 607 výrobců biopotravin, tj. 2,8% podíl z celkového počtu výrobců v ČR
- Jihomoravský kraj: registrováno 123 výrobců biopotravin, tj. 3,6% podíl z jejich celkovém počtu v kraji (*třetí nejvyšší podíl po Vysočině a Libereckém kraji*)
- daří se i faremnímu zpracování – nejvyšší počet i podíl na registrovaných biovýrobcích v kraji (*více než polovina*)

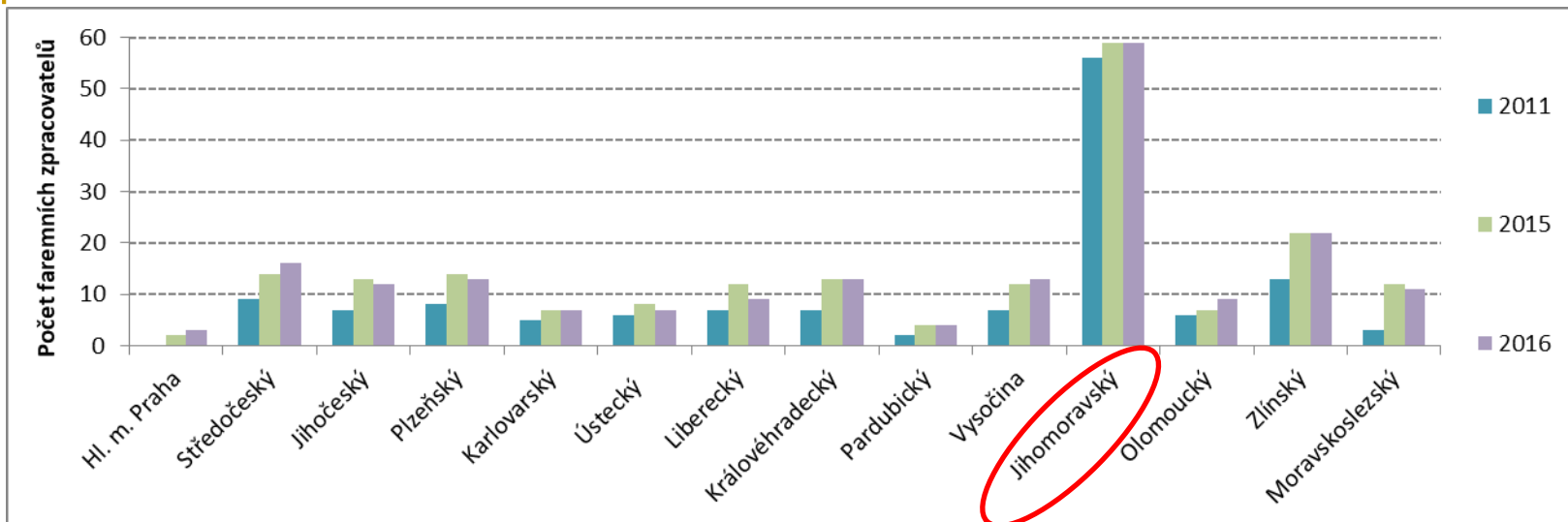
Ukazatele	Zemědělci	Výrobci potravin	z toho faremní výrobci
Počet - celkem (ČR)	47 416	22 044	x
z toho Jihomoravský kraj	9 245	3 429	x
podíl kraje celkem	19,5%	15,6%	x
Počet - EZ (ČR)	4 243	607	219
z toho Jihomoravský kraj	301	123	63
podíl kraje v EZ	7,1%	20,3%	28,8%
Podíl počtu v EZ (ČR)	8,9%	2,8%	x
Podíl počtu v EZ (Jihomoravský kraj)	3,3%	3,6%	x

Ekologické zemědělství v Jihomoravském kraji - výrobci biopotravin

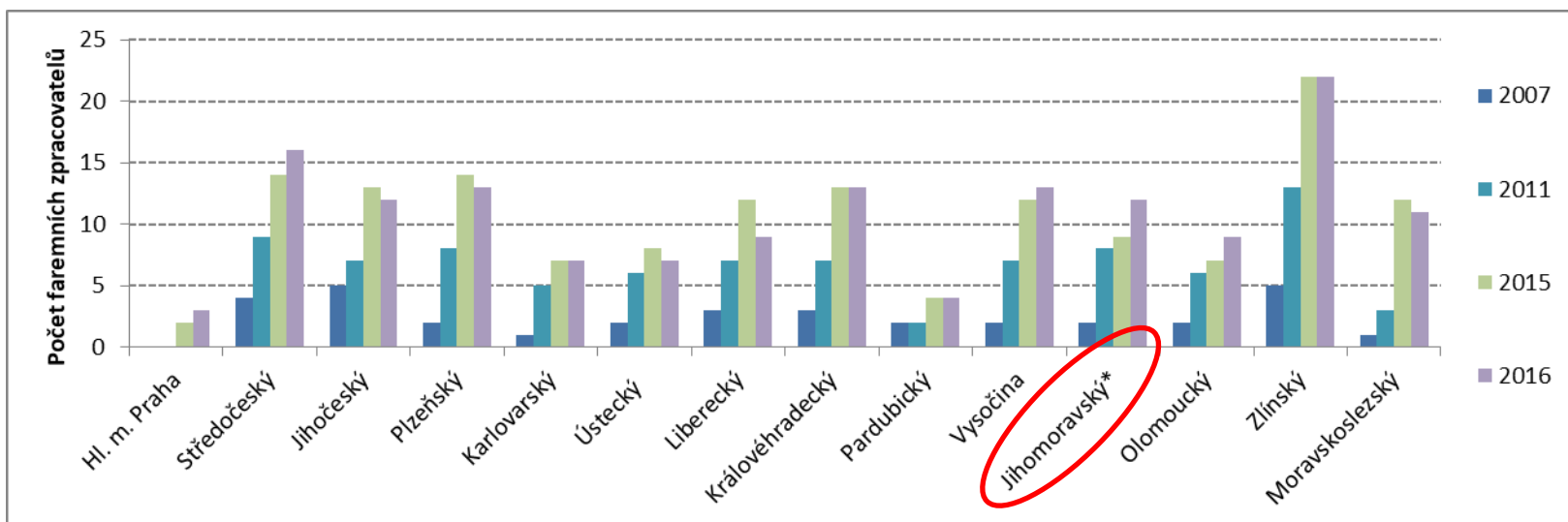
podíl výrobců biopotravin na výrobcích potravin v okrese

Faremní zpracování v EZ

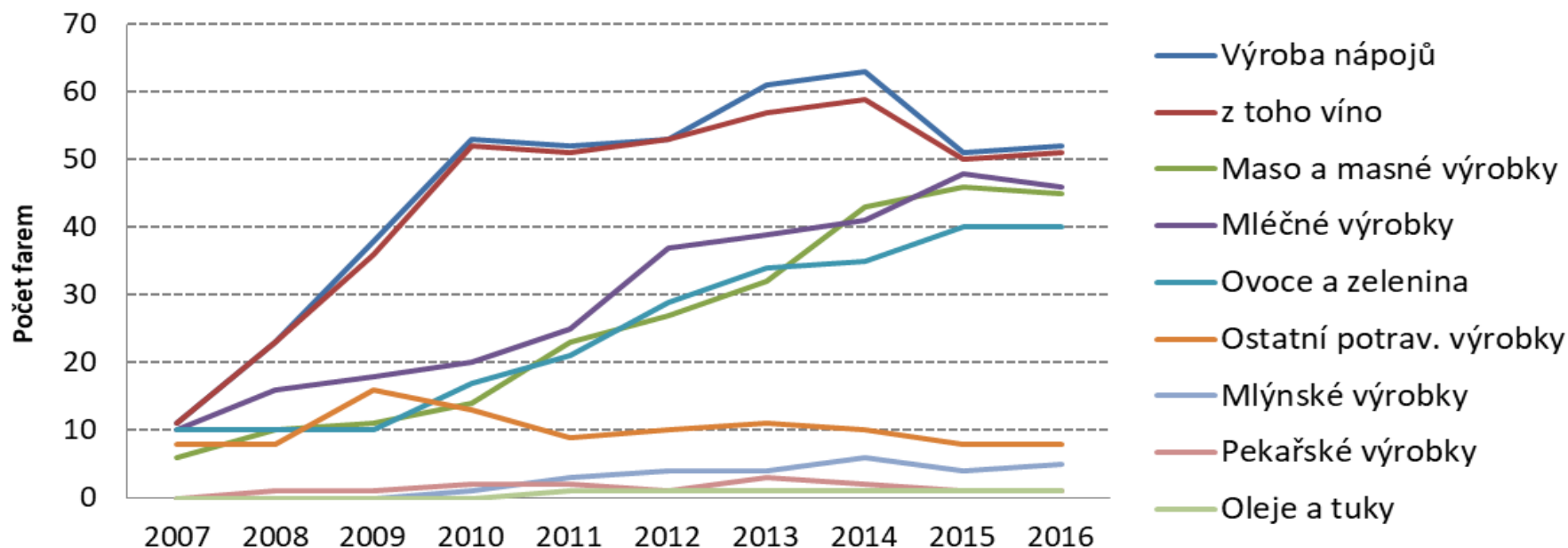

Faremní zpracování v EZ – bez výrobců biovín

Zaměření faremního zpracování v EZ (2007-2016)

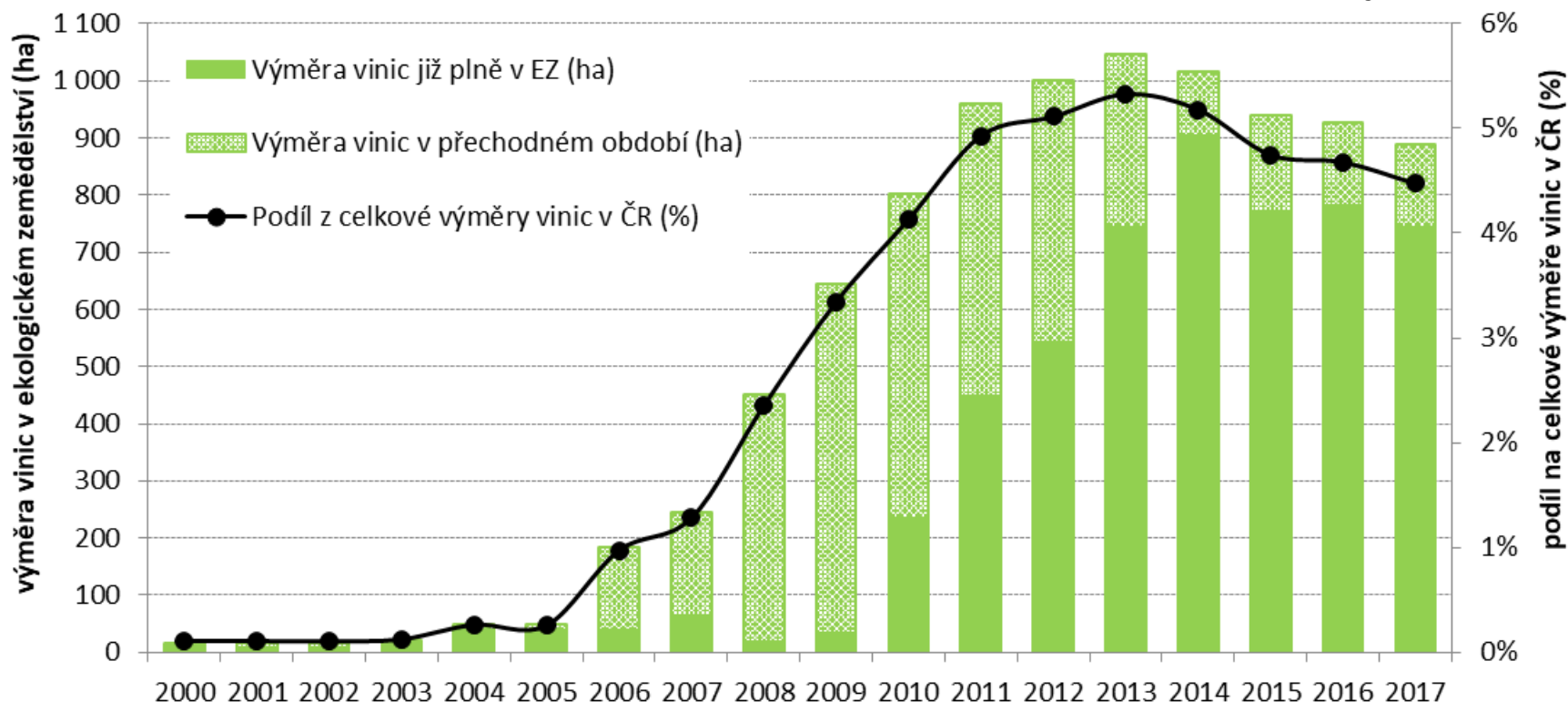
- k nejčastěji zpracovávaným bioproduktům patří dlouhodobě nápoje (konkrétně výroba vína z biohroznů)
- významně narůstá počet faremních mlékáren, bouráren a jatek i moštáren a konzerváren; od 2007 máme 7krát více zpracoven masa a masných výrobků, 5krát více minimlékáren a 4krát více zpracovatelů zeleniny a ovoce

Vývoj ekologického vinohradnictví a vinařství

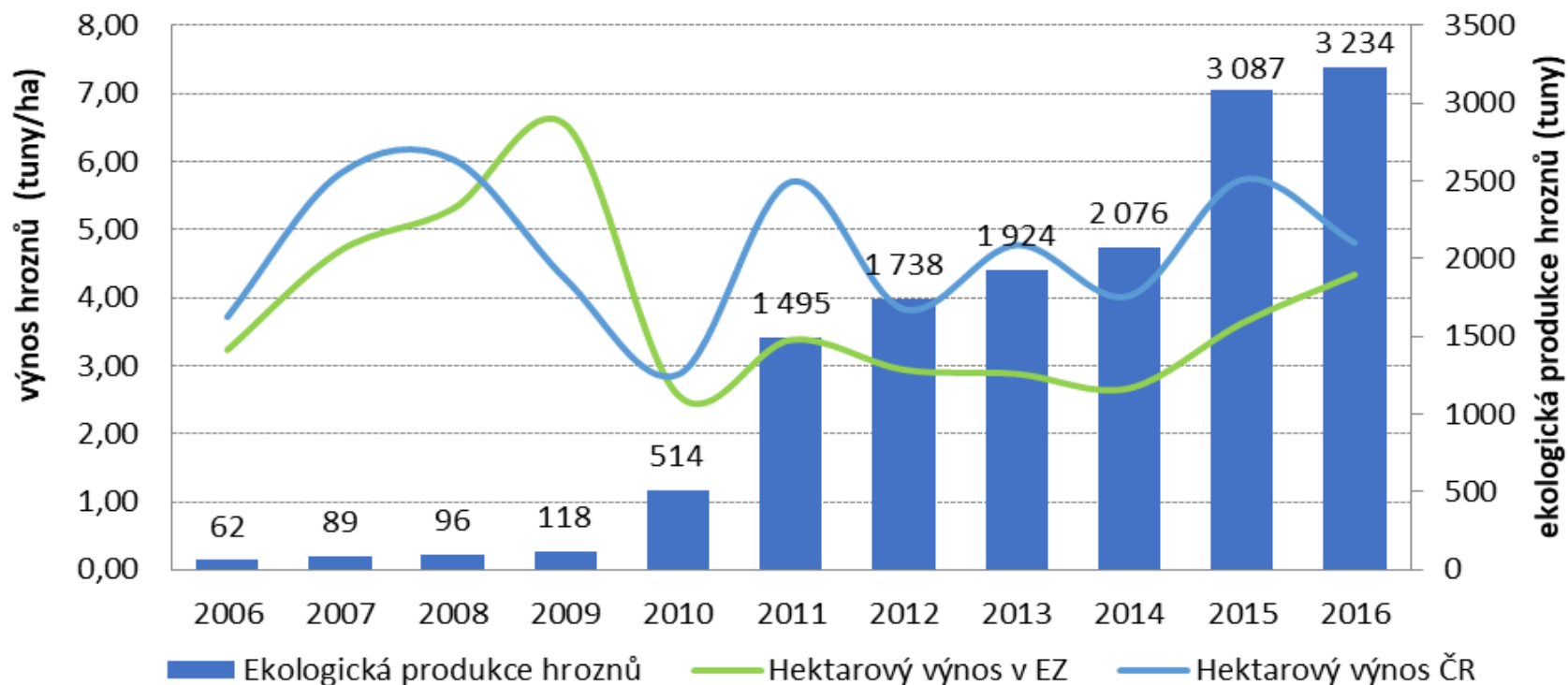
Vývoj výměry vinic v EZ (2000–2017)

- ekologické vinohradnictví v ČR zaznamenalo obrovský nárůst ploch ze 17 ha v roce 2000 na téměř 900 ha
- aktuálně je registrováno 98 farem s certifikovanými vinohrady (z toho 82 farem má vinice již plně v režimu EZ)
- s 5% podílem vinic v EZ se řadíme do první desítky zemí EU

Vývoj produkce biohroznů a srovnání hektarového výnosu (2006–2016)

- v roce 2016 bylo na ekofarmách vyprodukováno 3,2 tis. tun hroznů (tj. 4% podíl na celkové produkci ČR)
- hektarový výnos dosáhl 4,34 tun (90 % výnosu konvence)
- dlouhodobě jsou výnosy v EZ nižší v průměru o 20 %

Uplatnění vinných hroznů z ekofarem

- aktuálně je registrováno 76 výrobců biovína, z nichž je 54 současně registrováno v kategorii zemědělec a provádí zpracování hroznů přímo v místě produkce
- na domácím trhu se uplatňuje (dle dat ÚZEI) veškerá produkce bio hroznů
- zhruba 70 % hroznů je zpracováno přímo pěstiteli, 30 % je dále prodáváno na trhu
- 2/3 prodaného objemu hroznů z ekofarem končí v konvenčních vínech, z třetiny jsou vyráběna biovína
- v rámci faremního zpracování je situace lepší – až 60 % vyrobených vín nese bio logo, 40 % končí jako víno konvenční...

Kontakt:

Ing. Andrea Hrabalová

konzultant pro statistiky a data o EZ

Bioinstitut, o.p.s.

Mobil: +420 737 852 515

Mail: andrea.hrabalova@ctpez.cz

www.bioinstitut.cz

